

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput V. Refutatio eorum qui dicunt. Constantinum ob necem filii sui
Crispi, Christianam religionem amplexum esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

CAPUT V.

Κεφ. ε΄.

Refutatio eorum qui dicunt, Constantinum ob necem filii sui Crispi, Christianam religionem amplexum esse.

Αντιρήσεις πρὸς τὸς λίγοντας, χριστιανίαν τὴν κωνσταντίνου διὰ τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ κρίπτου.

Scio quidem Gentiles vulgo narrare solitos, Constantinum cum quosdā genere proximos interfecisset, & in necem filii sui Crispi consensisset; pœnitentia ductum, de expiatione scelerum consultasse Sopatrum Philosophum, qui tunc temporis Plotinianæ scholæ successionem tenebat: illum autem respondisse, nullam esse ejusmodi scelerum expiationem. Quare repulsa conturbatum Imperatorem, incidisse in Episcopos, qui pœnitentia & lavacro baptismi ipsum ab omni scelere purgaturos se esse pollicerentur. His igitur quoniam ex animi sui sententia respondissent, illum delectatum, religionem eorum suspexisse, & cum ipsum Christianum factum esse, tum subditos ut idem facerent impulisse. Verum hæc mihi videntur esse conficta ab illis, qui Christianam religionem vituperare student. Etenim Crispus, cujus causâ Constantinū lustratione opus habuisse dicunt, anno Imperii patris sui vicefimo mortem obiit: qui dum adhuc superstes esset, utpote secundum Imperii obtinens locum, & Cæsaris dignitate decoratus, multas unâ cum patre leges pro Christianis tulerat, sicut temporum notæ singulis legibus subjunctæ, & legislatorum nomina etiamnum testantur. Sopatrum vero, primū quidem haudquaquam verisimile est in colloquium venisse cum Constantino, qui tunc temporis in illis duntaxat partibus quæ circa Oceanum ac Rhenum posita sunt, Imperio potiebatur. Nam ob discordiam ejus cum Maxentio qui tum in Italia degebat, perturbata erat Romana respublica: nec facile tunc cuiquam erat in Gallias ac Britannias, easque orbis partes penetrare, in quibus Constantinum Christianam religionem primū suscepisse constat, antequam Maxentio bellum intulisset, & in Italiam atque urbem Romam pervenisset. Cujus rei fidem iterum faciunt, tum tempora ipsa, tum leges quas ille pro religione sanxit. Verum etsi facile concedamus, Imperatorem cum Sopatro collocutum esse,

Ὅτι ἀγνοῶ δὲ, ὡς Ἕλληνες λέγουσι, κωνσταντίνον ἀνελόγη τινας τῶν ἐγγύτατων ἄλλοις, καὶ τὸ θανάτῳ κείσσω τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παιδὸς συμπράξαι, μέλανοι ἀδελφῶν, καὶ ἀδικαταρμῶν κοινῶσα ἀποπατέρω τὸ φιλοσόφῳ, κατ' ἐκείνου κατὰ ἄποφύνασαι, μηδένα καταρμῶν ἐνώπιον τοιούτων ἀμαρτημάτων ἀδημονεῖν ἐπὶ τὸν βασιλεῖα ἐπιτή ἀπαγορεύσει, ἀδελφῶν ἐπισκόποις, οἱ μέλανοι καὶ βαπτισματικῶν ὑπέχοντο πάσης αὐτὸν ἀμαρτίας καταρμῶν ἠδὲ ἡμῶν τε τέτοις κ' σκοποῖν εἰρηνοῖσι, καὶ θαυμάσαι τὸ δόγμα, καὶ χριστιανῶν γίνεσθαι, καὶ τὰς δεχομένους, ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, ταῦτα πεπλάσθαι σπουδάζουσι τῶν χριστιανῶν θεοσεβείαν καὶ κληρονομίαν κείσσω μὴ γὰρ, δι' ὃν φασὶ κωνσταντίνον καταρμῶν ἀδελφῶν, τῶν ἐπισκόπων ἔπει ἐτελεύτησε τῆς τῆ πατρὸς κληρονομίας, ἐπιπεριών τοῖς τοῖς αὐτοῦ ἀποφύνασαι νόμοις ὑπέχοντο χριστιανῶν, ἀτε δὴ κ' τὸ δεύτερον χῆμα τῆς βασιλείας τῶν κληρονομῶν καὶ αὐτῶν, ὡς εἰς ἐπὶ τῶν μαρτυροῦσθαι ἐπὶ τῶν νόμοις ὑπέχοντο ἀγαθῶν, καὶ τῶν κληρονομῶν ἀποφύνασαι σὺν πατρὶν δὲ, περὶ τὸν μὴ ὅσον εἶκος ἢ εἰς ὀμιλίαν ἐπὶ τῶν κωνσταντίνου, μόνης τῆς πρὸς τὸν ὠκεανὸν τῆς ἡμετέρας ἡγουμένῳ διὰ τὸ τῶν πρὸς τὸν ἕλληνα διαφορῶν ἐπὶ τῆς ἰταλίας διαγίγνηται ἐπὶ τῆς ῥωμαίων καὶ αὐτῶν ἀποφύνασαι τῆς ἐπιδημῶν γαλατίας καὶ βερβανίας καὶ τῆς καλιονέσι, παρ' οἷς συνωμοτοῦσθαι τῶν χριστιανῶν θεοσεβείας ἀποφύνασαι κωνσταντίνου, περὶ ἐπὶ μαρτυροῦσθαι ἐπὶ τῶν κληρονομῶν ἐπὶ ῥώμην καὶ ἰταλίαν καὶ μαρτυροῦσθαι τοῦτου οἱ χεῖροι, καὶ οἱ νόμοι οὗς ὑπέχοντο θεοσεβείας ἐπὶ εἰδ' ἢ ῥαδίας ἀποφύνασαι κληρονομῶν ἐντυχεῖν σὺν πατρὶν τῶν βασιλέων

ἢ δι' ἐπιστολῆς αὐτῶν πυθέσθαι περὶ ὧν ἐβόλετο, εἰ δὴ περὶ πιθανὸν ἢ τὸν φιλόσοφον ἀγνοῦν, ὡς ἠεὶ κληῖς ὁ ἀλκμυῖος ἀθλιώσιν ἐκαστῶν μὲν τὴν τεκνοκτονίαν τοῖς δῆμιον μυστηρίοις, καὶ μὲν τὸν ἰφίτη φόνον, ὃν ἔξενον καὶ φίλον ὄντα ἀδίκως ἀνείλεν, ὡς μὴ ἐν οἱ ἔλλωσεν τῶν τοιούτων πλημμελημάτων κατὰ μέρος ἐπιηγελλοῖτο, δπόχη τὰ εἰρημνία, καὶ ἑυδῶ καὶ ἡγορεῖ τῶν ἐναντία ἀποφῆκαται σῶπαρον πλασαμῶν, εἰ γὰρ ἀνῆποιμι, ταῦτα ἠγνοκέναι τὸν ἐπιστημολογόν, ὅτε παρ' ἑλλήσιν ἐπὶ παιδῶσιν γεγνημῶν.

A vel per Epistolam eum de quibus volebat consuluisse: haudquaquam tamen credibile est, Philosophum ignorasse, Herculem Alcmenæ filium post cædem liberorum & post necem Iphiti, quem licet amicum atque hospitem inique interfecerat, Cereris sacris Athenis expiatum fuisse. Græcos igitur hujusmodi scelerum expiationem pollicitos esse, ea quæ dixi satis evincunt: simulque mendacii eos coarguunt, qui Sopatrum affirmant contraria pronuntiasse. Neque enim ausim dicere, ista ignorasse Philotophum, qui eruditionis causâ apud Græcos ea ætate nobilissimus habebatur.

Κεφ. 5.

CAPUT VI.

ὅτι καὶ ὁ κωνσταντῖνος πατὴρ παρεχώρησε τὸ τῶν χριστιανῶν ὄνομα, ὁ δὲ μέγας κωνσταντῖνος πανταχῶ διαδραμεῖν παρισκιάσει.

Quod pater quidem Constantini nomen Christi propagari permisit: Constantinus vero Maximus ut ubique terrarum predicaretur effecit.

Αἱ δὲ καὶ τὴν δεχομένην ὑπὸ κωνσταντῖνου ἐκκλησίαν κατὰ θυμῶς ἐπραττει, καὶ ὁσημέραι ἐπεδίδου, δῖνον καὶ ὁμόφρονι βασιλείῳ διεργασίῳ ἀξιόμηναι ταύτας δὲ καὶ ἄλλῳ περὶ τέτα, διωγμῶν καὶ ταραχῆς ἀπειροῖτες τὸ θεῖον ἐφύλαξε, ἀποκοιμῶν γὰρ τῶν ἀνά τὴν ἄλλω οἰκουμενῆν ἐκκλησίῳν, μόνῳ κωνσταντῖνῳ ὁ κωνσταντῖνος πατὴρ ἀδελφῶς θεησκοῦσεν σιωπῶντα τοῖς χριστιανῶσιν ἀμέλει τοῖσιν δὲ πτωμασὸν καὶ συγγραφῆς ἀξίον ἔγνων εἰσγαταμῶν, δοκιμάσαι θέλων τίνες τῶν ἐπιτοῖς βασιλείῳ χριστιανῶν ἀνδρες εἰσὶ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ, συγκαλέσας πάντας, καὶ ἐπιγύρουσεν, εἰ μὲν ἔλωσθαι θεῖον καὶ θεησκοῦσεν ὁμοίως, ἀμφοῖν αὐτῶν εἶναι, καὶ ἐπιτοῖς αὐτῆς μένει ἀξίας, εἰ δὲ ὡς αἰτήσαντο, ὅτι καὶ τῶν βασιλείῳν, χάριν ἔχοντας ὅτι μὴ καὶ πτωμασὶ προσώφλησαν, ἐπεὶ δὲ εἰς ἐπιτοῖς διεκείθησαν, οἱ δὲ τῶν θεησκοῦσεν προδόντες, οἱ δὲ τῶν πτωμασὶ τῶν θεῶν προσημῶσιν, ἔγνω φίλοις καὶ συμβούλοις χρῆσθαι, τοῖς περὶ τὸ κρεῖττον τοῖσιν διαμείναντι, τὰς δὲ, ὡς ἀνάνδρες καὶ κωδάλως ἀπεσράφη, καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν

Ecclesie igitur quæ sub Imperio Constantini erant, in summa felicitate degebant, crescebantque indies, benevoli & Christiani principis beneficiis locupletata. Quas quidem etiam ante eius principatum, persecutionum ac tumultus expertes Deus servaverat. Nam cum in reliquis partibus orbis Romani, Ecclesie persecutionibus vexarentur, solus Constantius Constantini pater Christianis liberam colendi numinis dederat facultatem. Quin etiam mirabile quiddam & dignum quod posteris tradatur, ab illo factum esse cognovi. Id autem est hujusmodi. Cum aliquando explorare vellet, quinam ex numero Christianorum in palatio ipsius degentium viri boni essent, convocatis omnibus edixit, ut si quidem sacrificare & Deos perinde ac ipse colere vellent, in palatio manerent, & eundem quem prius dignitatis obtinerent locum: sin id facere recusassent, exirent à palatio, beneficii loco ducentes quod supplicio affecti non essent. Cumque in duas partes divisi fuissent, hinc quidem religionis sue desertores, illinc vero qui divinas res presentibus bonis anteponebant: eos amicos & consiliarios in posterum habere decrevit, qui Deo fidem servassent. Reliquos vero, tanquam ignavos & impostores averfatus, à comitatu suo